

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Vilkaar for Bort salg af Jorder i offentligt Eje af 4. Oktober 1919.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4645.)

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Brorsen: Det var heldigt, at Talestrømmen i Anledning af det sidst behandlede Lovforslag endelig standsede. Der var et Tidspunkt, hvor man begyndte at nære Tvivl om, hvorvidt man overhovedet vilde faa det paagældende Lovforslag henvist til Udvalg i denne Rigsdagssamling, uagtet det, man efter min Mening trænger til med Hensyn til hele Jordlovgivningen, atter og atter er Handling. Jeg skal naturligvis ikke gaa i Rette med de ærede Medlemmer, som ved denne Lejlighed har holdt mange og lange Taler; men eftersom Spørgsmaalet er gennemdebatteret den ene Gag efter den anden i de sidste 2—3 Aar, saa at der ikke er et eneste nyt Argument at fremføre, finder jeg Anledning til at bemærke, at vi sikkert vilde vinde mere Respekt, mere Interesse fra Befolkningens Side for Rigsdagens Arbejde, hvis vore Forhandlinger i det hele taget kunde fremtræde i en kortere og mere koncis Form. Der er efter min Mening ikke noget nyt at fremsætte angaaende Jordlovgivningen i det hele taget; det gælder ogsaa det Lovforslag, vi nu staar i Begreb med at behandle, idet en Del af de ærede Talere, som har talt om Husmandsloven, har været inde paa at tale om Ekspropriation — ja, Ekspropriation er der jo ganske vist ikke Tale om i det foreliggende Lovforslag — og alt, hvad der staar i Forbindelse med dette Lovforslag. Da jeg heller ikke kan finde nye Argumenter at fremføre, vil jeg under Henvisning til mine tidligere Udtalelser angaaende hele dette Spørgsmaal kunne fatte mig meget kort.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich havde Ordet gentagne Gange under Forhandlingerne om Husmandsloven. Det forekommer mig — og formentlig deles denne Opfattelse af mange af Tingets Medlemmer —, at det ærede Medlem havde stillet sig selv paa en alt for høj Piedestal, hvorfra han revsede og kritiserede til alle Sider. Det ærede Medlem talte meget lidt om sit eget Forslag, som han i sin Tid har stillet; det har det ærede Medlem Hr. Martin Hansen gjort ham opmærksom paa, idet han stillede et Regnestykke op. Det ærede Medlem Hr. Ulrich

fremstte ogsaa uden at nævne mit Navn enkelte Bemærkninger, som var henvendte til mig. Det ærede Medlem begyndte med at udtale, at den højtærede Landbrugsminister i det hele taget var optraadt paa en saadan Maade i Jordspørgsmaalet, at det ærede Medlem maatte komplimentere ham og takke ham, fordi der nu var Udsigt til, at Venstre kom tilbage fra de gale Veje, som Venstre var kommet ind paa, da vi fik Jordlovene gennemført i 1919.

Man har allerede fra mit Partis Side gjort opmærksom paa, at der ikke foreligger nogen Afvigelse fra vort tidligere Standpunkt. Nu, hvor vi har haft saa lange og ret vidt-svævende Debatter om Spørgsmaalet, gælder det om efterhaanden at faa noget fastslaaet; og jeg vil da gerne i Lighed med de Talere, som under den forrige Sag talte paa mit Partis Vegne, fastslaa, at vi stadig holder os paa de samme Linier. Jeg spørger det ærede Medlem Hr. Ulrich, om han kan fremdrage Udtalelser, som i sin Tid er fremsat fra Venstres Side, gaaende ud paa, at vi ikke kunde tænke os, efterhaanden som vi kommer ind i mere normale Forhold, at genoplive den gamle Husmandslovgivning. Jeg tror ikke, det ærede Medlem ved at gennemse hele Rigsdagstidenden vil kunne finde Udtalelser om, at vi ikke under nogen Omstændigheder vil have den gamle Husmandslovgivning bragt til Live. Hvad det foreliggende Lovforslag angaar, saa er det ganske saaledes som det, vi vilde have gennemført i 1919. Den Gang stod Striden mellem Venstre og de radikal-socialdemokratiske Partier netop om, hvorvidt man skulde gennemføre et Lovforslag som det, den højtærede Minister her har fremsat. Derfor har vi, som sagt, været glade over de Lovforslag, som er udarbejdede af Landbrugsministeren, og som vi har til Behandling her. Det er, som det er sagt saa tidt, to Systemer, man prøver.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich, udtalte, at Guderne maatte vide, hvorfor Venstre i sin Tid gik med til Loven af 1919. Jeg skal ikke spille Tingets Tid med at komme ind paa Udtalelser, som gentagne Gange er fremdragne, jeg skal henvise til mine Udtalelser, da Loven i sin Tid var til Behandling. Da der er Tale om at prøve to Systemer, som skal løbe parallelt, har vi stadig ment, at naar en Tid er gaaet, er vi klogere, end vi er nu, det er det ærede Medlem Hr. Ulrich ogsaa; vi kan da tage et bestemt Standpunkt med Hensyn til, hvilket System vi skal vælge for Fremtiden. Det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Ulrich ikke alene er gammeldags, men i hele sin Be-